

VEDANTA

– en veiviser til sannhet

Det er ikke hver dag man kommer over selveste sannheten. Altså den store sannheten om livet, om hvem jeg er og hvordan det meste er skrudd sammen. Finnes det en slik sannhet? Og er det mulig å knekke koden i livets mysterium?

—
AV CHRISTIAN PAASKE

Det er godt mulig du vurderte å hoppe over denne artikkelen med en slik pompøs innledning, men kan vi ikke gå ut fra at sannheten finnes? Er det ikke rimelig å anta at universet er satt sammen, komponert og intelligent designet ut fra en plan, bestemte byggematerialer og er en kosmisk maskin opererende ut fra bestemte vitenskapelige lovmessigheter? Med andre ord at Gud har orden i saksakene.

Vitenskapen er uenig på flere punkter. Intelligens er forbeholdt mennesker, det finnes ingen skapende intelligens og ingen plan. Der i gården sverges det til big bang, uten formening om hvor materialene kom fra til denne eksplosjonen. Gjennom prøving og feiling over lang nok tid har universet organisert seg med en ufattelig lovmessighet og

orden, fra det minste atom til fjerntliggende galakser, uten mening. Denne modellen har i beste fall et forbedringspotensial, eller er rett slett bare feil.

SØK SANNHET

En datamaskin er en objektiv sannhet skrudd sammen på en bestemt måte. Ved å følge denne oppskriften får man en datamaskin som virker. Feiler man i oppskriften, gjør et par koblinger fordi man føler det må være på en annen måte, risikerer man å få en datamaskin som ikke virker. Stor forskjell.

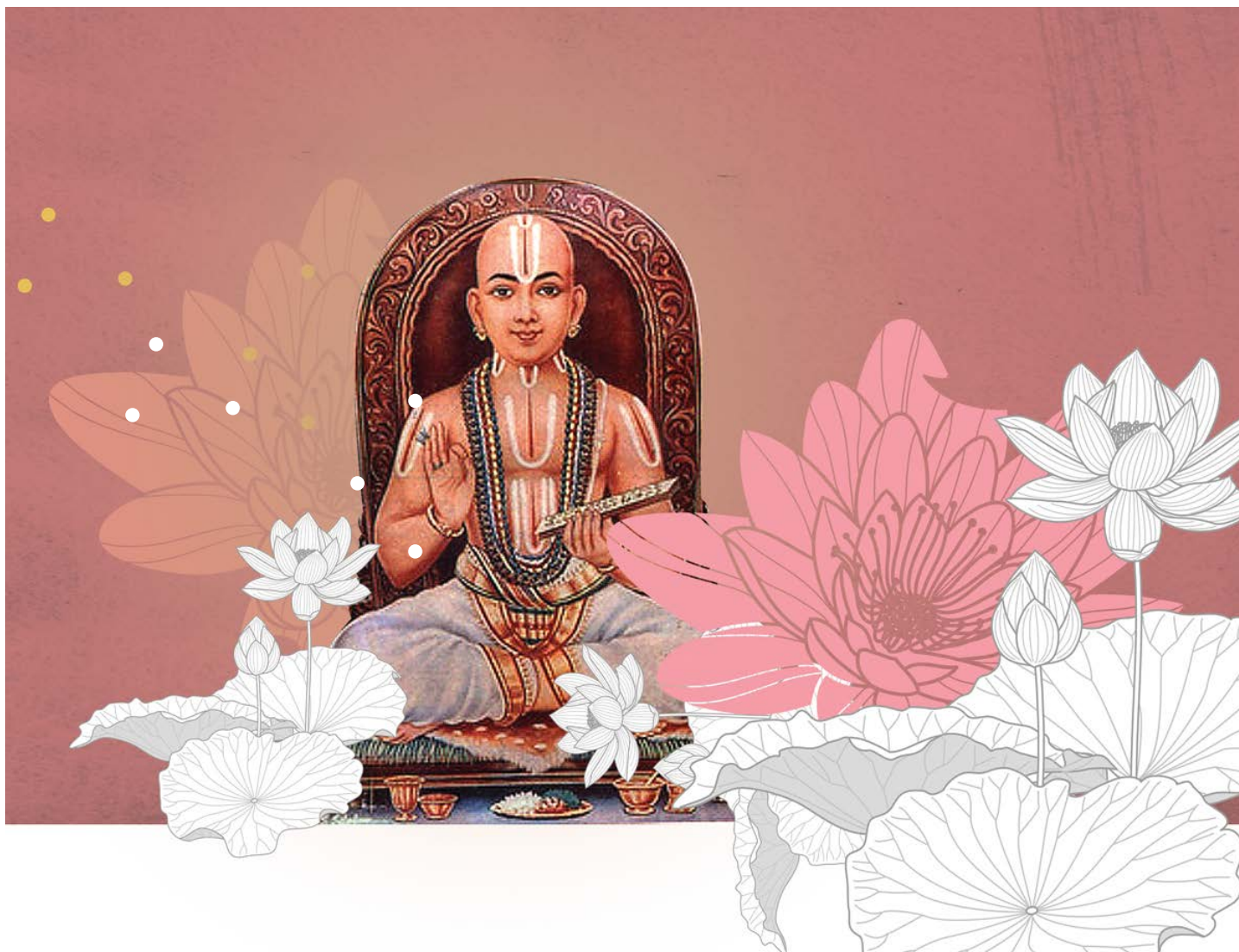
$2+2 = 4$ er en sannhet, helt uavhengig av hva vi måtte mene, føle eller tro om det. Og heller ikke om magefølelse og intuisjon skulle si noe annet. Dette kommer man unna med

uten å bli mistenkt for å være fanatisk. Blir sammenhengene mer kompliserte, går de fleste litt mer stille i dørene ved å bruke sannhetsbegrepet. Men hva som er komplisert, er relativt. For en gud er et univers sikkert veldig enkelt å forstå, for et menneske mer komplisert. Da kalles det gjerne en filosofi eller en religion. Vitenskap har imidlertid helt andre ambisjoner. Der er målet sannhet, eller å komme så tett på sannheten som mulig.

VEDANTA

Vestlig vitenskap vil forstå den fysiske verden. En imponerende mengde kunnskap har samlet seg opp gjennom tusenvis av år med sivilisasjonsbygging. Jevnt har kunnskapen vokst, eller i sprangvise revolusjoner fra ett paradigme til det neste. Til enhver tid har vitenskapen speilet seg på toppen av kunnskapspyramiden. Smartere enn vi er i dag, har vi aldri vært. Selv om det ikke er spesielt smart med en teknologisk utvikling som truer med å utrydde oss.

I Østen, særlig i India i den gamle vediske kulturen for over 6000 år siden, stilte de spørsmålet om virkeligheten på en annen måte. I vestlig vitenskap tas det som en selvfølge at det finnes et subjekt som opplever

en objektiv verden. Vitenskapen som flue på veggen i virkelighetens laboratorium ble det lenge knapt reflektert over. I Østen spurte de istedenfor hvordan jeg kan vite hva virkeligheten er, hvis jeg ikke vet hvem jeg er som opplever den? Dette problemet, som Vestens filosofer stort sett har hoppet bukk over, måtte løses først.

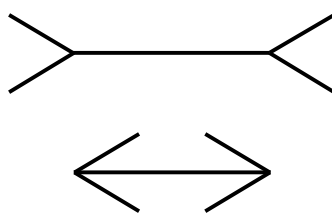
Problemer trenger ikke være så vanskelige om man stiller det riktige spørsmålet. Derfor lyktes det allerede den gangen å knekke koden, livsgåten, de vises sten og svaret på hvem jeg er. Resultatet ble vedanta. En vitenskap om bevissthet og en metode av selv-refleksjon. Vedanta blir gjerne framstilt som en filosofi, men praktisk vedanta er verken filosofi eller religion, men en systematisk kunnskap, en vitenskap om hvem vi er.

KUNNSKAP VERSUS OPPLEVELSE

Hvilken av disse to strekene oppleves som den lengste? Den øverste ikke sant? Tar du imidlertid fram linjalen og måler dem, vil du se at de er nøyaktig like lange. Hva er mest til

å stole på, opplevelse eller kunnskap?

Problemer med opplevelser er at de før eller senere opphører. En opplevelse er et objekt i sinnet. Du *er* ikke opplevelsen, men du *er* den som opplever. Selv opplevelser av

Hvilken av disse to strekene oppleves som den lengste?

opplysning, samadhi, satori, nirvana og andre former for kosmisk ekstase, er fortsatt opplevelser. I prinsippet ikke forskjellig fra sex, en sydentur eller en god film.

Dette er problematisk, særlig i den åndelige verden, fordi 95 prosent av dem som deltar i åndelig søken er ute etter opplevelser. Det er en form for åndelig materialisme som ikke ville sette deg fri. Fantastiske opplevelser er

tilgjengelige i den åndelige verden, men de løser ikke problemet om hvem som opplever dem.

Første steg i vedanta er å slutte å søke etter opplevelser, men heller satse på kunnskap.

Grunnen til at du enda ikke er opplyst eller frigjort, er ikke fordi du ikke har fått den helt spesielle opplevelsen, men fordi du har et kunnskapsproblem.

IKKE-DUALISME

Hemmeligheten er at du allerede er fri. Du er den ikke-opplevende bevissthet. Du bare er. Alt annet er objekter og en projeksjon av bevissthet. Verden er en illusjon, maya, et slør av uvitenhet. Det oppleves virkelig, men er ikke mer virkelig enn et dataspill med så bra grafikk at det oppleves virkelig. Vi er fanget i denne verden, fordi vi opplever den som virkelig. Vi opplever en dualistisk verden, hvor du og jeg er atskilte objekter, mens sannheten er at virkeligheten er ikke-dualistisk.

Vedantas grunnleggende premisse er at verden er ikke-dualistisk. Det finnes kun én virkelighet. Vi kan sammenligne verden med elektrisitet, en kosmisk strøm av energi som strømmer gjennom alt og gir liv til alt. Slik

CHRISTIAN PAASKE

- Entusiastisk og engasjert bidragsyter til samfunnsdebatt, selvutvikling og spiritualitet.
- Blant veteranene i alternativmiljøet.
- Drev lenge Yogasenteret i Stavanger.
- Astrologisk fagredaktør i magasinet Medium.
- Arrangør av Alternativmessen i Stavanger.

www.christianpaaske.no

det finnes milliarder av livsformer, slik finnes det også ulike lyspærer og elektriske installasjoner. Spørsmålet er om du er lyspæren eller strømmen?

I en dualistisk verden oppfatter vi oss som atskilte lyspærer. Og når de slutter å lyse, legges de tilbake i esken igjen og kastes. Fra et ikke-dualistisk perspektiv vet du at du er strømmen, du er fri, fullkommen, evig og slokner aldri. Denne strømmen er bevisstheten. Bevissthet kan ikke gjøres til et objekt. Like lite som et øye kan se på seg selv, eller solen kan skinne på seg selv, kan ikke bevisstheten observeres eller beskrives – den bare er.

HVORDAN BLIR JEG OPPLYST?

Altså, du kan ikke gjøre noe for å bli fri, du er fri allerede. Du kan ikke gjøre noe for å bli noe du allerede er. Grunnen til at du ikke opplever deg som fri, er fordi bevisstheten er under innflytelse av uvitenhet. Erstatt uvitenheten med innsikt og forståelse, og skylaget vil lette, og solen av ren bevissthet vil skinne gjennom.

Meditasjon, pustøvelser, yoga, faste, forsakelser og knallhard jobbing for å bli fri fører nødvendigvis ikke fram. Snarere tvert imot forsterker det egofølelsen og dualismen som er akkurat hva man forsøker å bli kvitt.

Praksisen består i å tilegne seg kunnskap. Det som står i veien, er falske identifikasjoner om hvem vi tror vi er, hvordan vi tror verden fungerer, og som ved nærmere undersøkelser viser seg å være feil. Vi må bli kvitt forestillingene om oss selv som en spesiell person, begrenset, atskilt og et lite ego drevet av behov, begjær og ønsker. Det eneste

Du kan ikke
gjøre noe for å bli fri,
du er fri allerede.

behovet verdt å følge er lengsel etter kunnskap og frihet.

ER DU KVALIFISERT?

Frigjøring er ikke en opplevelse, men en innsikt og en forståelse. Bevissthet kan ikke objektiveres eller erfares, skal vi tro de vediske skriftene. Yoga og en rekke guruer som lover opplysning, kosmisk orgasme og evig lykksalighet, tilbyr opplevelser, ikke frigjøring. For å bli fri krever det likevel ulike kvalifikasjoner. Det kommer ikke av seg selv.

Det hjelper ikke å henge rundt folk som hevder de er opplyst.

En ryddig, regelmessig og enkel livsstil hjelper. Å innse at jeg ikke har krav på belønning for mine handlinger, men ofrer dem til Gud, eller til den kosmiske intelligensen som styrer dette showet vi kaller *maya* i taknemmelighet, anbefales varmt. Karma-yoga kalles det. Kontroll over sansene, eller ikke-tilknytning, likegyldighet overfor godt eller dårlig eller ingen preferanser, hjelper også. Å skape et satvisk sinn, mest mulig rent, rolig og inspirert, legger grunnen for at denne form for forståelse blir mer tilgjengelig. Enda en viktig kvalifikasjon er et brennende behov for frigjøring.

Når dette er på plass, trenger du en lærer som helst selv er fri og som er kvalifisert til å undervise i vedanta.

«Når eleven er klar, dukker læreren opp.» Denne artikkelen er kanskje en beskjed til deg om å våkne opp, bli kvitt din uvitenhet, finne ut av hvem du er og bli fri. Velkommen til vedanta, hvis du er klar. ☸

Mer om praktisk vedanta:
www.shiningworld.com